

● SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Cahid BALTACI

● YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

İsmail L. ÇAKAN

BU SAYIDA

TEŞHİS	İslâm MEDENİYETİ
TEZ VE ANTİTEZ MÜCADELESİ	Mehmed AYDIN
İSLÂM'DA HARAM VE HELÂL MANTIĞI	Celâl YENİÇERİ
EBU BEKR EŞ-ŞİBLİ	Dr. A. Subhi FURAT
İSLÂMÎ TÜRK EDEBİYATINDA TEVHİD MÜNACÂT VE NA'TLER	Dr. Neclâ PEKOLCAY
BİR NESİL BEKLİYORUZ (Şiir)	İsmail Bayram
MEDİNE'DE BİR TÜRK KÜTÜPHANESİ	Mustafa BİLGE
RUBÂİ (Şiir)	Dr. Cahid ÖNEY
EL-HALVÂİ ABDUL-AZİZ ...	Av. Dr. Y. Z. KAVARCI
YA RASULELLAH (Şiir) ...	Mustafa BAYBURTLU
BOYKOT VE İŞGALLERİN ARDINDAN	Sabri AKDENİZ
ALLAHİMA (Şiir)	Cemal Tarık KUTLU
TEKLİF	Dr. Mehmed ERÖZ
DİNİ MEFKÜRENİN KIYMET VE KUDSİYETİ	Av. Süleyman AKYAZI
ALLAH'IM	Hayrunnisa ÇİĞDEM
SUALLERE CEVAPLAR	Gazi MERT
İSLÂMİN ÜSTÜNLÜĞÜ	Arif ERKAN
BAŞ VE MÜSLÜMAN	M. Said ÇEKMEGİL
SAĞIR SULTAN	Hilmi KURTULUŞ
VATAN TOPRAĞI (Şiir) ...	S. Arif EMRE
EĞİTİM VE SİNEMA	Ali EMİROSMANOĞLU
FİLM HİKÂYESİ YARIŞMASI	İslâm MEDENİYETİ
MİLLÎ MÜSİKİMİZİ NASIL KURTARIRIZ	Edip ÖZİŞİK
MİLLETLERİN TAKLİDİ ...	İ. Semahaddin CEM
HAREKETİN HİKMETİ	Hasan AKTUŒ
HABERLER	İslâm MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/2
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

SİRKECİ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: T.İ.H.O.M.C.F. Genel Başkanı: Mehmet KARAMAN
Kayseri: T.İ.E.T.F. İkinci Başkanı: İmdat N. NURSAÇAN
İzmir : T.İ.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Orhan ÇETİN

TEKNİK KADRO

Sekreter : Erdoğan ATAK
Ressam : Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : F A T İ H M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl : 2 — Sayı: 15
Basıldığı tarih : 15 Ekim 1968

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 25 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 12,5 TL.
Öğrencilere: Yıllık 20 TL.
» 6 aylık 10 TL.
Yabancı memleketlere posta
ücreti ilâve edilir.

Bir sayısı: 250 Kuruş.

İLÂN TARİFESİ

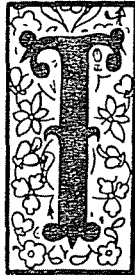
Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk: 2.000 TL.
İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk: 1.000 TL.
Renkli ilân sahifesi :
Tamamı : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınmaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez.

Sosyoloji

Mefkûreci Din Adamlarına, Dinî ve İctimâî Yardımların bir Teşkilâta bağlanması hakkında TEKLİF

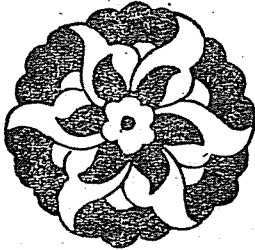
Dr. Mehmed ERÖZ

Türk kavmi, içtimai yardım şuuruna sahip bir millettir. Türk töresi, (şölen) leri, (toy) ları, (komşu hak ve pay) ı müessesesi, ziyafet (şölen) lerden sonra Bey veya Han çadırının yağmalanması şeklindeki gelenekleriyle, içtimai adalet, içtimai dayanışma ve yardımlaşma prensiplerine dayanan, yazısız hukuk cinsinden bir örf ve âdetler manzumesi idi. Atalarımız İslâmiyeti gönül rızası ile kabul edip, Müslüman olduktan sonra kurdukları devletlerde, imparatorluklarda Türklüğün merhamet ve yardım şuuruna, İslâmın kudretli içtimai adalet hükümlerini zerkedip, sağlam müesseseler meydana getirdiler. Selçuklular ve Osmanlılar devrindeki vakıf ve imâret teşkilâtları, kervansaraylar, dârülacezeler, dârüüşşifalar bunun en canlı misalleridir. Buralarda kaynıyan kazanlar yüzbinlerce insanın aç midelerine gıda hazırlar, hayır dualarına vesile olurdu. Din ve insanlığa şeref getirecek bu ocaklarda açlar doyurulur, çıplaklar giydirilir, yaralar sarılır, hastalar tedavi edilirdi. Onlardan bize ne miras kaldı? Hemen hemen hiç..

Bu gün İngiltere'de, İskandinav ülkelerinde, diğer Hıristiyan memleketlerinde kilise teşkilâtı milyarları aşan maddî varlığıyla, yardım meselelerinde, fakirlere el uzatma hususunda ön plânda gitmektedir. Adı geçen devletler de içtimai adalet ve siyaset tedbirleri, umumî içtimai sigorta kanunları, içtimai yardım müesseseleriyle sefaleti önlemişlerdir. İngiltere'de fakir göremezsiniz. İş bulamıyan kimse sigortadan maişetini alır. Bu sigorta yardımı, iane değil, işsiz kalan kimsenin tabii, kanunî hakkıdır. Bu yardımı kendi hususî arabasıyla almağa gidenlere hiç kimse tuhaf gözle bakmaz. Bunun (tam istihdam) ile kabil olabileceğini söyleyenlere, işin biraz da (dünya görüşü)ne bağlı olduğunu ifade etmek isteriz.

Biz bu yazımızda, fakirlik ve dilencilik meselesini kısaca ele alacak, Müslüman Türklere hitap edecek, Müslüman zenginlerimize serzenişte bulunacak, din adamlarımıza mühim bir teklif sunacağız. Allah'ın günü (Sosyal adalet) diye bağırın, Hilton'

larda düğünler yapan, gece kulüplerinde eğlenen, beş kuruşluk yardımı görülmiyen salon sosyalistlerine hiçbir sözüümüz yok.

Her yıl (hac) üstüne (hac) tazeliyen nice zenginimiz arasında (zekât farızası)nı eda edenlerin sayısı ve nisbeti düşünülmeğe değer. Çeşme, yol, cami, mektep, hastahane gibi hayır işlerine büyük meblâğlar sarfettikten sonra, alın akıyla Hz. Peygamberin huzuruna çıkanların sayısı nedir? Sayısı ne olursa olsun, mukaddes topraklara gidebilmek hak ve vazifesine ancak bu şerefli ve hayırlı zevat muhataptır. Hz. Peygamber, komşusu açlıktan kıvrırırken, üç defa, beş defa (Hacı Bey) ünvanına nail olan Müslüman zengininden razı olmayacağını, bu husustaki hadisiyle, binüçyüz sene önce bildirmişti. Böyle zenginler, beş - on fakirin ızdırabını dindirselere, beş - on talebe okutsalar, yersiz yurtsuz biçarelere başlarını sokacak bir gecekonducuk hediye etseler, izbe kulübelerde partal yorganlara sarılarak kış geçirmeğe çalışan, çeneleri titreyen zavallılara odun kömür temin etseler, (mükerrer hac) sevabından, daha az mı sevap kazanırlar, Allah onlardan daha az mı razı olur, Hz. Muhammed kendisini ziyaret etmedikleri için onlara gücenir mi, yoksa ruhu şâd mı olur, kendi vicdanları daha az mı huzura erer? Bunun cevabını bu satırları okuyanlar versin..

Hele dini ve içtimâî diğer bir hastalığımız, fakir ve orta halli Müslümanların (Has hastalığı)dır. Diğer farzları eda etmiş gibi, sanki (Hac) kendileri için (hak ve vazife) imiş gibi, oğlunu, kızını evlendirmeden, onlara bir istikbal, bir meslek temin etmeden, üç - beş dönüm tarlasını satıp, hac sevabı kazanmak üzere Hicaz'a gidenlere Allah iz'an ve akıl versin. Dönüşlerinde kendileri de aç, çocukları da açtır. Bu hususta hükümetlerden, partilerden tedbir beklemek beyhudedir. Rey endişesi onların hareketini önler. Esas ikaz ve irşad vazifesi din erbabına düşer. Maalesef biz bu bâbta hakikatın sesini cesaretle haykıran pek az hoca görüyoruz.

Allahın günü İstanbul sokaklarında ve Türkiye'nin bütün şehir ve kasabalarında dilenenlerin hali yürekler acısındır. Değilmiş, irinler akan yarasını gözünüze sokarcasına teşhir eden biçarenin avucuna sıkıştırdığımız üç kuruş, ne onun yarasına merhem olacak, ne de içinde bulunduğumuz dini, milli, içtimâî, tesanüd zavallılığının kara yüzünü ağartacaktır. Karda kışta, mâsum çocuğunu sokağın taşına yatırdı, merhamet dilenen ananın halinden, bir bütün olarak, yüreği nasırlaşmış, vicdanı kararmış cemiyet habersizdir. Ne bekliyoruz?. Komünizmin bu sefaleti istismar ederek, onun üzerine saltanat kurmasını mı?

Bir bütün olarak cemiyetin bigâneliği yanında, birçok fert merhamet ve hayır sahibidir. Beşer onar kuruşluk yardımlarla, çoğu mütevazî bütçelerden olmak üzere, milyonlarca lira Türkiye'nin dört kögesinden her gün aynı ve nakdî iane şeklinde dilencilere aktarılır. Buna zekât tutarlarını, dilenmiyen fakirlere yapılan yardımları eklersek, bir senede milyonlarca liranın fakirlere yardım olarak sarfedildiğini görürüz. Yerine masruf olmiyan bu yardımın,

artık bir kaynakta toplanması lâzımdır. Hakiki fakir dilenemez, yüzü tutmadığı için halini bildiremez. Bir iz'an ve insaf sahibi onu farketmediği takdirde, kögesinde açlıktan inler durur. Dilencilerin bir kısmı muazzam menfaat şebekelerine mensuptur. Küçük çocukları sakat edip, dilenci orduları teşkil eden, serveti, malî kudreti torba sayısı (emrindeki dilenci sayısı) ile ölçülen birçok vicdansız ve hainin mevcudiyeti, halk arasında ötedenberi söylenmektedir. Birçok vatandaş bu bakımdan dilenciye para verip vermemekte mütereddittir. Verilenlerle de sefalet sona ermemekte, bilâkis teşvik görmektedir.

Sokaklarında dilenci bulunmayan bir Türkiye'yi bize hediye etmekte din adamlarımız söz sahibi olamazlarsa, halimize yanalım.

Zekât, sadaka, iane, mükerrer hac'lardan feragat etmek suretiyle yapılacak büyük bağışlar, nakdî ve aynı her türlü yardım bir kaynakta toplanabilirse, büyük bir maddî dayanak ve teşkilâta müncer olur. Din adamlarının, hocaların öncülük edeceği dinî, mevzuat müsait değilse lâdinî bir dernek veya teşekkül kurulur. Hocaların varlığı, irşadî sâyesinde bu müessesenin bankadaki hesaplarına Türkiye'nin dört kögesinden onar, yüzler, biner liralara yağacaktır. Birkaç yılda devletin de yardımıyla, milyarları aşan meblâğla, içinde hastahanesi, mektebi, camisi, kütüphanesi, hamamı, işyerleri, yatakhaneleri, dinlenme evleri bulunan, kimsesiz düşkünler yurtları, siteleri, külliye kurulu, büyük tesisler bina edilir. Sefaletin kucağından alınan kimsesizler burada şefkat ve himaye görür, barındırılır. Çocuklar okutulur, bir kısmına sanat öğretilir. Meslek, sanat sahibi olarak yetiştirilip, cemiyete hayırlı insanlar kazandırılır. İstidatlı çocuklar Avrupa'ya gönderilir. Ev bark sahibi fakirler de, bu kudretli teşkilâtın istihbaratıyla bulunup, haysiyet kırmayan bir tarzda, hayat boyu yardım nimetinden faydalandırılır. Dilencilik bir kanunla yasak edilir. Teşekkül, her sene biriken parasının bir kısmını yatırım işlerine sarf eder. Sinaî, ticarî faaliyetler, gazete, dergi işleri, dinî, millî neşriyât, memleket çapındaki hayır işleriyle dernek; İngiltere'de (Salvation Army = Kurtuluş Ordusu) adıyla anılan kudretli dinî teşkilâtın İslâmî sahada bir benzeri olur.

Teklif bizden, anlayış sizden, yardım Allah'tan.

Tebrik

İSLÂM MEDENİYETİ, OKUYUCULARININ VE BÜTÜN MÜSLÜMANLARIN 19 - 20 EKİM GECESİ MÜŞERREF OLACAĞIMIZ MİRAC KANDİLLERİNİ TEBRİK EDER, BU MÜBAREK GECENİN İSLÂM ALEMİ İÇİN VESİLE-İ İNTİBAH OLMASINI DİLER.